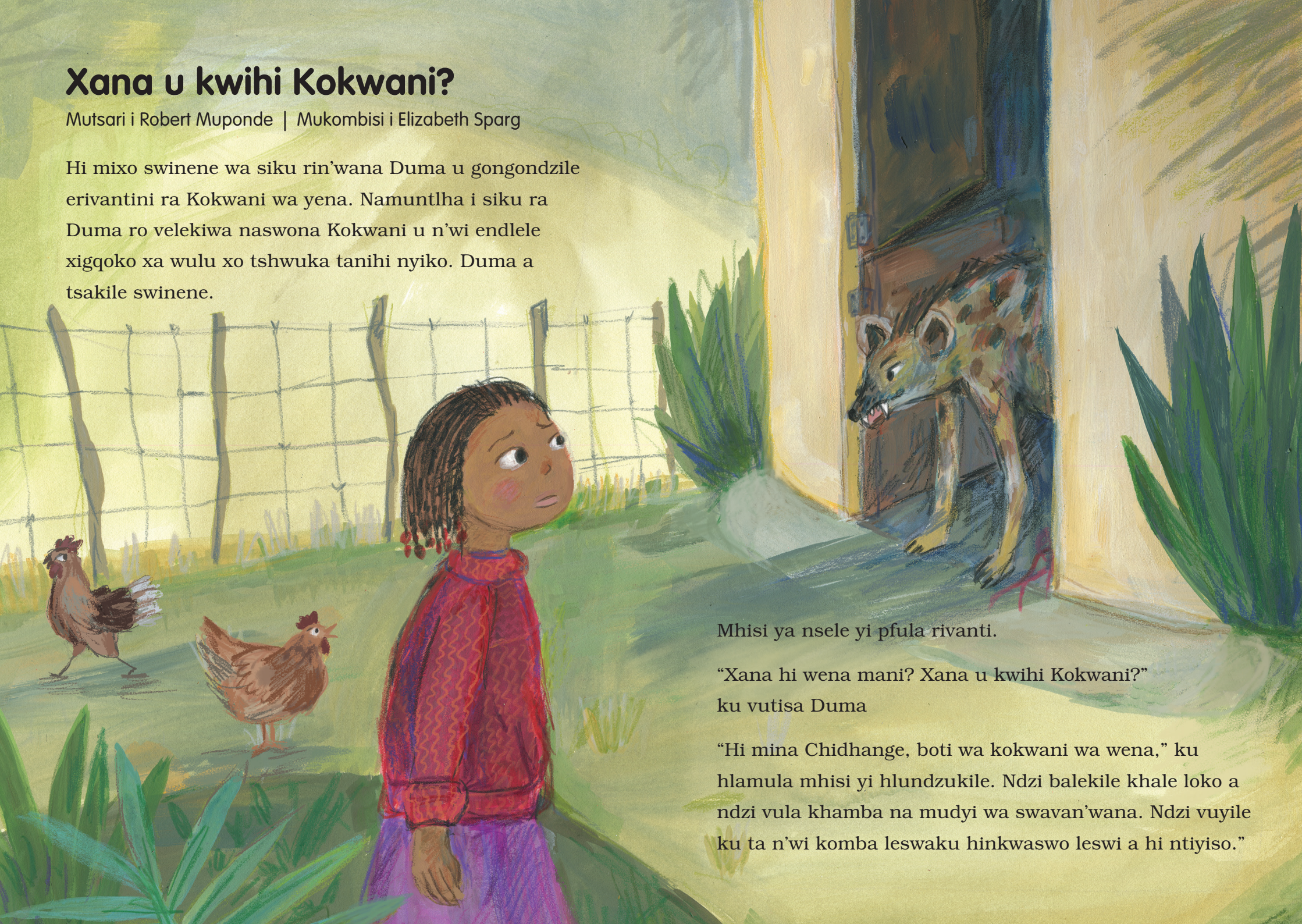

Xana u kwihi Kokwani?

Mutsari i Robert Muponde | Mukombisi i Elizabeth Sparg

Hi mixo swinene wa siku rin'wana Duma u gongondzile erivantini ra Kokwani wa yena. Namuntlha i siku ra Duma ro velekiwa naswona Kokwani u n'wi endlele xigqoko xa wulu xo tshwuka tanihi nyiko. Duma a tsakile swinene.

Mhisi ya nsele yi pfula rivanti.

“Xana hi wena mani? Xana u kwihi Kokwani?”
ku vutisa Duma

“Hi mina Chidhange, boti wa kokwani wa wena,” ku
hlamula mhisi yi hlundzukile. Ndzi balekile khale loko a
ndzi vula khamba na mudyi wa swavan'wana. Ndzi vuyile
ku ta n'wi komba leswaku hinkwaswo leswi a hi ntiyiso.”

“Xana u kwihi Kokwani?” Duma a vutisa nakambe.
A ri karhi a rhurhumela.

“U kona kwala. Kambe a nga kona laha,” ku vula
Chidhange, a ri karhi a swoswa kwiri leri nga xurha.

Chidhange a geva. A geva tiwulu to tala to tshwuka.

“Hayi khona!” ku anakanya Duma. “U dyile Kokwani!”

U tsutsumile a nghena enhoveni endzhaku ka yindlu
ya Kokwani. Chidhange a n'wi hlongorisa. Duma a
chuhile swinene.

“Kambe Kokwani u kona kwala! U le ku hiseni ka byanyi bya khale na matluka.”

Loko Chidhange a vona Kokwani, a chuha swinene, a tsutsumela endzeni ka ndzilo.

“Mhisi leyi ya xiphunta,” ku hleka Kokwani.

Chidhange u kanganyisekile hi nyiko ya Duma, leyi nga tumbetiwa ehansi ka mikumba, ya Kokwani.

Sweswi khwiri ra yena a ri tele hi wulu naswona ri twa kuvava ku ya fika ehansi! U balekile naswona a nga ha kalanga a voniwa nakambe.

Xana u kwihi Kokwani?

Mutsari i Robert Muponde • Mukombisi i Elizabeth Sparg

Mianakanyo yo bula hayona

Loko a wu ri Duma, xana a wu ta va u endle yini eka loko mhisi yi pfule rivanti? Loko u nga sivamhisi tanihi ximunuhatwa xana i xiharhi xihi u nga xi hlawulaka naswona hikwalaho ka yini? Xana u ehleketa swi tshamisekile leswaku timhisi ti tshamela ku kombiwa tanihi swiharhi leswi nga ha va vunghana eka mitsheketo?

Xifaniso

Dirowa kumbe penda xifaniso ku kombisa xiphemu lexi xa ntsheketo: *Loko Chidhange a vona Kokwani, a chuha swinene, a tsutsumela endzeni ka ndzilo.* Kopa marito eka phepha rin'wana no ya namarheta ehansi ka xifaniso.

Ku Hlaya

Ehleketi hi leswi humeleleke eka ntsheketo no hlamula swivutiso. Langutisa vuxokoxoko eka ntsheketo ku pfuna wena.

- ★ Chidhange u vule leswaku u tlhelele ku komba sesi wa yena leswaku a nga ri khambha kumbe xivandzana. (Xiharhi lexi nga xivandzana hi lexi dyaka swiharhi swin'wana leswi feke). Xana u ehleketa leswaku Chidhange a ri khambha kumbe a ri xivandzana? Nyika swivangelo swa vonelo ra wena.
- ★ Xana Chidhange u hembile loko a ku Kokwana wa xisati, "U kona kwala. Kambe a nga kona laha."? Xana u ehleketa leswaku a vula yini?
- ★ Xana u nga titwa njhani loko u vhakela xirho xa ndyangu kutani mhisi ya mona yi ku pfulela rivanti?

Ku Tsala

I yini swilo swin'wana leswi mhisi yi nga swi kumaka ku swi dya handle ka vakokwana va xisati na wulu? Tsala "nxaxamelo wo xava" lowu u wu ringanyetaka wa Chidhange.

Encenyeta

Endla ntsheketo wun'wana hi Chidhange. Eka ntsheketo lowu, kombisa leswi a swi dyondzeke ku suka eka leswi humeleleke eka *Xana u kwihi Kokwani?*

